

Premiki na učbeniškem trgu?

Založniki so nastopili skupaj

*Na začetku tedna bodo ustanovili odbor za učbenike
Zgledovali bi se radi po avstrijskem sistemu*

LJUBLJANA – Na učbeniškem trgu, ki je zadnja leta pod pritiskom konkurence in nižanja naklad zaradi upada generacij, se, kot kaže, nakazujejo premiki. Na napoved ministra za šolstvo Igorja Lukšiča o 20-odstotnem zmanjšanju obsega učne snovi, učbenikov in delovnih zvezkov, so se štiri največje slovenske založbe (Rokus, DZS, Modrijan in Mladinska knjiga) odzvale z internim pismom. Predlagale so odpravo šolskih učbeniških skladov in uvedbo sistema, podobnega avstrijskemu, ter se zavzele za uvedbo licenčnin za e-vsebine. Odgovora niso dobile, zdaj pa pričakujejo, da bo na začetku tedna ustanovljen odbor za učbenike Zbornice založništva, knjigotrštva, grafične dejavnosti in radiodifuznih medijev pri gospodarski zbornici za ministra dovolj sprejemljiv partner.

»Naš temeljni cilj je iskanje stičišča med interesi staršev, učiteljev, avtorjev, založnikov in države kot financerja in na tej podlagi postavitve novega, stabilnega sistema preskrbe z učbeniki.« je za *Delo* povedal predsednik upravnega odbora omenjenega novega odbora **Miha Kovač**, glavni urednik pri založbi Mladinska knjiga.

Zavzemajo se za rešitev, ki jo poznajo v Avstriji, kjer imajo že štiri desetletja isti sistem. Država odkupi učbenike za vsakega učenca, vendar postavi ceno kompleta za posamezne razrede in v tem okviru imajo učitelji možnost izbire. Omejeni so le s ceno učbenikov, kar po drugi strani za založnike pomeni, da jo morajo postaviti razumno. Če so predragi, jih kratko malo ni mogoče vključiti v komplet. Šolskih skladov nimajo, ker dobijo učenci učbenike v trajno last, zato nimajo težav s preštevilnimi knjigami. Zelo pogosto tudi združijo delovni zvezek in učbenik, kar je bistveno ceneje, saj je znano, da so visoki prav stroški vezave.

Po Kovačevi grobi oceni bi ukinitve šolskih skladov znižala cene učbenikov tudi za 40 odstotkov. »Če bi se dogovorili za poenostavitve, pa še za več, saj bi bili stroški zalo-

žnikov manjši, ker ne bi več tiskali naklad na pamet in izvodi ne bi ostajali,« je dejal. Šolski skladi so pri nas povzročili povečanje števila delovnih zvezkov, kajti založniki ne morejo preživeti, če tiskajo učbenike samo zanje, je poudaril. Odločitev je po njegovem stvar učiteljske avtonomije, zato se mu zdi izrazito neetično pozivati državo, naj omeji njihovo število, saj bi tako omejili tudi avtonomijo učiteljev.

In koliko učbenikov bi bilo smotno imeti? To je stvar poslovne odločitve založnika, je odgovoril Kovač. Po njegovem pa bi se pri nas v nekaj letih število učbenikov za posamezni predmet lahko zmanjšalo na tri do pet.

Opozoril je še, da se bo v prihodnjih letih količina e-gradiva zelo povečala. Novi bralniki teh besedil, kot so iPad in podobni, bi bili zelo primerni za uporabo, saj bi lahko odpravili težave s pretežkimi šolskimi torbami in preobsežnimi učbeniki v višjih razredih. Toda še pred njihovo množično uporabo bo treba rešiti vprašanje avtorskih pravic in uvesti nekakšno licenčnino za uporabo elektronskih učbenikov, kot jo že poznajo v Evropi, saj bo te učbenike le tako mogoče posodabljati in vzdrževati.

NEVENKA ŽOLNIR